

Програмне забезпечення відрізняється своїми функціями та сферою використання. Комп'ютеризація процесу управління економічними ризиками стає все актуальнішою для підприємств, які прагнуть отримати конкурентні переваги в умовах невизначеності та динамічності ринкового середовища.

1. Плескач В.Л. *Інформаційні системи і технології на підприємствах: підручник* / В.Л. Плескач, Т.Г. Замонацька. – К.: Знання, 2011. – 718 с.

2. *Top Risk Management Software Products [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: <http://www.capterra.com/risk-management-software>.

3. Кузьміна О.М. *Ефективність використання Project Expert для аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс]* / О.М. Кузьміна. – Режим доступу: <http://www.vtei.com.ua/konfa/4/2.pdf>.

4. Василевська А. *Управління проектами підприємства із використанням інформаційних технологій* / А. Василевська // *Вісник КНТЕУ*. – 2012. – № 1. – С. 99-105.

5. Старостіна А.О. *Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб.* / А.О. Старостіна, В.А. Кравченко. – К.: ІВЦ “Видавництво «Політехніка»”, 2004. – 200 с.

Лушак Н.С.

асистент

Наумчук С.І.

студентка гр. МЕ-32

Сікорська К.О.

студентка гр. МЕ-32

Національний університет «Львівська політехніка»

ГНУЧКІСТЬ ЯК ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОЇ ВИРОБНИЧОЇ СИСТЕМИ

Історія розвитку виробництва пройшла декілька важливих етапів. Найбільш значними у сфері промисловості є перехід від мануфактурного виробництва до автоматизованого. Також, розглядаючи економічні процеси, потрібно відмітити перехід від закритої економіки до відкритої (ринкової).

Сучасні умови господарювання промислових підприємств характеризуються з одного боку прискоренням процесів глобалізації і становленням постіндустріальних суспільств, а з іншого – необхідністю якнайшвидшої модернізації техніки і технологій на інноваційній основі для забезпечення конкурентоспроможності економіки та утримання цього стану в перспективі.

У даний час основними чинниками розвитку будь-якої виробничої системи є інновації, зокрема, системна техніка нового типу, нові технології, нова організація праці і виробництва, нова мотиваційна система. Усі елементи є ключовими складовими загальної виробничої системи.

Для успішної діяльності підприємства процес адаптації до новизни у будь-якому, прояві повинен здійснюватися оперативно та швидко. Власне, принцип гнучкості організації полягає у здатності з мінімальними витратами та у короткий термін, не зупиняючи процес діяльності, реалізовувати випуск нового виробу, лінії тощо. Адже сучасна виробнича система повинна включати в себе такий шлях модернізації, який на сьогоднішній день допомагає підприємству «виростати з самого себе».

В цілому, ми можемо охарактеризувати Трансформаційні Виробничі Системи як системи, спрямовані на вирішення проблем промислового підприємства, які виникають через високу турбулентності ринків, і характеризуються здатністю до трансформації в

здалегідь заданих сценаріях за рахунок модульності і багатфункціональності як всієї системи, так і окремих її елементів.

Концепція трансформаційної Виробничих систем (Wandlungsfähiges Produktionssystem, WPS) вже давно розробляється і впроваджується на багатьох промислових підприємствах Європи. [2]

Перш за все, слід пам'ятати, що гнучкість тут означає не тільки своєчасне реагування на постійно мінливі потреби клієнтів, але і забезпечення гнучкості самого виробництва – його здатності трансформуватися і адаптовуватися до мінливих умов.

Для реалізації цього завдання керівники роблять ставку на грамотне виробниче планування і управління всіма ресурсами підприємства на підставі надійних інформаційних і матеріальних потоків з впровадженням відповідних технологій.

Це вимагає нової стратегії розвитку, реорганізації, розширення виробничих площ, нових збутових технологій і технологій роботи з персоналом. Модернізація цього типу особливо ризикована, адже якою б досконалою не була б нова технологія, вагомий внесок у її реалізацію здійснюють робітники, що працюватимуть над новою лінією.

Провідні німецькі компанії наголошують на тому що, раціональна організаційна структура управління та кваліфікований персонал є запорукою успіху сучасної виробничої системи. Компетентність, професіоналізм та гнучкість працівників – це ключові фактори, без яких компанія не може бути інноваційною в плані своєї діяльності. [2]

Якщо ще років 10 тому питання про конкуренцію, рекламну кампанію та просування товару на ринку не йшлося, і головною метою було створити продукт відповідно до стандарту, то зараз це належить до основних переваг діяльності організації. Інноваційні компанії світу ставлять перед собою мету, яка включає в себе розвиток нових відкритих технологій, скасування рамок діяльності та встановлення свободи простору для нових ідей та втілення їх в реальність. Всі ці умови повинні супроводжувати організацію увесь період діяльності.

Вимога гнучкості призвела до появи перших «трансформаційних виробничих систем» – таких, як Toyota Production System (TPS), орієнтована на скорочення виробничого циклу, зменшення виробничих втрат, ефективний контроль якості та процес безперервного вдосконалення [1]. Легендарна філософія бережливого виробництва TPS сьогодні широко застосовується для оптимізації виробництва і підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Проте, економічна та управлінська наука не стоять на місці, на зміну класичним моделями приходять концепції трансформаційних, гнучких, цілісних, «зелених», клієнтоорієнтованих Виробничих систем, спрямованих на відповідність не тільки нинішнім, а й майбутнім потребам людини. Тому так важливо сьогодні вміти дивитися вперед і ставити собі такі питання: які особливості розвитку Виробничих систем найбільш відчутні сьогодні в світі? Чого споживач очікує від виробника зараз і як зміняться його очікування в майбутньому? Лише відповівши на ці питання і вловивши останні тенденції, можна засвоїти правила гри, за якими в майбутньому буде діяти вся світова промисловість.

Організації виробничого характеру повинні, перш за все, мотивувати своїх працівників, створювати відповідні умови праці, не встановлювати жорсткі рамки для інновацій та сприяти розвитку здібностей людей задіяних у нових проектах. По друге, гнучкість системи виробництва дозволяє компанії бути рентабельною, конкурентноспроможною та авторитетною на ринку. А це, безперечно, успіх!

1. Liker Jeffrey The Toyota Way: 14 Management Principles from the World's Greatest Manufacturer / J. Liker- McGraw-Hill: 1 edition, December 17, 2003. – 330 p.

2. Зинченко С. 2013. Внедрение концепции производственных систем в России: типичные препятствия и проблемы// Управление производством .- 2013.- №1.-С. 11-16.

3. Petrovich J.M. and Novakivskii I.I. 2012. Modern concept of a model design of an organizational system of enterprise management, *Econtechmod: an international quarterly journal on economics in technology, new technologies and modelling processes*. Vol.1. No.4 Lublin, Lviv, Rzeszów, 41-48.

Мазур А.В.

к.е.н., асистент кафедри фінансів
Національний університет «Львівська політехніка»

Дідух О.В.

к.е.н., асистент кафедри фінансів
Національний університет «Львівська політехніка»

ВИЗНАЧЕННЯ МОРАЛЬНОГО ЗНОСУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НТПВ

В силу інноваційного розвитку машинобудівної промисловості важливим постає не лише питання фізичного зносу основних засобів та кількості відпрацьованих машино-годин, а й моральної застарілості машин та устаткування, невідповідності новітнім нормам та стандартам. Особливої актуальності дане питання набуває при дослідженні основних засобів НТПВ, де використання прогресивних технологій є просто необхідним. Так, скажімо, на багатьох машинобудівних підприємствах для виконання науково-технічних робіт використовуються основні засоби, термін експлуатації яких уже завершився, однак, з досить високими технічними показниками з огляду на вчасне здійснення ремонтів та незначний обсяг відпрацьованих годин і масштаб здійснених робіт. Проте, порівнюючи з новітнім прогресивним обладнанням, роботи, здійснені на даних машинах, будуть характеризуватись значно нижчими техніко-економічними показниками.

Пропонується здійснювати оцінювання необхідності зміни структури основних засобів НТПВ у вартісному вираженні через урахування зношення основних засобів. Оцінювати стан основних засобів в розрізі їх груп, підгруп та окремих елементів пропонуємо за допомогою коефіцієнта залишкової здатності основних засобів до виконання робіт за вартісною оцінкою шляхом відношення залишкової вартості до первісної (балансової) вартості окремого елемента певної групи:

$$K_{zi} = \frac{B_{zi}}{B_{\sigma i}}, \quad (1)$$

де K_{zi} – коефіцієнт залишкової здатності основних засобів i -ї групи до виконання робіт за вартісною оцінкою, частка од.; B_{zi} – залишкова вартість основних засобів i -ї групи, грн.; $B_{\sigma i}$ – первісна (балансова) вартість основних засобів i -ї групи, грн.; $i = 1, \dots, m$ – групи основних засобів (основних засобів науково-технічних підрозділів; основного виробництва, які задіяні для потреб підготовки виробництва) відповідно у структурі основних засобів НТПВ.

Залишкова та первісна (балансова) вартість основних засобів у розрізі окремих підгруп або елементів:

$$B_{zi} = \sum_{j=1}^n B_{zij}, \quad (2);$$

$$B_{\sigma i} = \sum_{j=1}^n B_{\sigma ij}, \quad (3)$$

де $j = 1, \dots, n$ – номер окремого елемента (або підгрупи) i -ї групи основних засобів у структурі основних засобів НТПВ.